

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะระดับอนุปริญญาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาชีพศิลปะ ในมหาวิทยาลัยพุทธชินราชและมหาวิทยาลัยล้านนามีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคำความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะระดับอนุปริญญาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาชีพศิลปะของมหาวิทยาลัยพุทธชินราชและมหาวิทยาลัยล้านนา ในด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ผู้สอน การวัดและการประเมินผล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey study) ผู้วิจัยได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัยเรียงลำดับตามข้อดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยนักศึกษาวิชาเอกศิลปะระดับอนุปริญญา ชั้นปีที่ 1 และ ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2534 ของมหาวิทยาลัยพุทธชินราชจำนวน 30 คน และของมหาวิทยาลัยล้านนา จำนวน 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ ตำรา รายงานการวิจัยต่างๆและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาชีพศิลปะรวมทั้งสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาชีพศิลปะ เพื่อสำรวจความเป็นมาของปัญหาและใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมปัญหาด้านต่างๆดังนี้คือ

- 1.1 หลักสูตร
- 1.2 กิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.3 ผู้สอน
- 1.4 สื่อการเรียนการสอน
- 1.5 การวัดและประเมินผล

2. นำผลจากการค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาชีพศิลปะในด้านต่างๆคือ

1. ปัญหาด้านหลักสูตร จำนวน	10 ข้อ
2. ปัญหาด้านการกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน	9 ข้อ
3. ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน	7 ข้อ
4. ปัญหาด้านผู้สอน จำนวน	10 ข้อ
5. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล จำนวน	10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและปัญหาข้อเสนอแนะต่างๆมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 4 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้แก่

-ดร. สุชาติ สุทธิ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพศิลปะ

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

-ศาสตราจารย์ ดร.ติเรก ฤกษ์ห่วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

-รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรวิชา

ศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

-อาจารย์พิรพงษ์ กุลพิศาล ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอน
วิชาชีพศิลปะ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

-ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุศราวคำ เริงโกสม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร
และการสอนวิชาชีพศิลปะ วิทยาลัยครูนครสวรรค์

เพื่อทำการตรวจสอบแบบสอบถาม ในด้านความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความ
ชัดเจนของภาษา

3.2 นำแบบสอบถามไปดำเนินการแก้ไขใหม่ ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่
ปรึกษา

3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
วิทยาลัยครูสวนดุสิตและวิทยาลัยครูจันทร์เกษมจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ประชากรที่ศึกษา เพื่อนำมา
ปรับปรุงแก้ไขข้อความที่เข้าใจยากและภาษาที่ไม่ชัดเจน

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 โดยเป็นผู้นำแบบสอบ
ถามไปยังวิทยาลัยในกลุ่มสหวิทยาลัยพุทธชินราชและกลุ่มสหวิทยาลัยล้านนา เป็นจำนวนทั้งสิ้น 62
ฉบับ และได้รับคำตอบกลับคืนมาทั้งสิ้น 60 ฉบับ รวมแบบตั้งรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน จำแนกตามวิทยาลัยครู

สหวิทยาลัยและ วิทยาลัยครู	นักศึกษา	ส่งไป	ได้คืน
<u>สหวิทยาลัยพุทธชินราช</u>			
วิทยาลัยครูกำแพงเพชร	25	25	25
วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์	5	5	5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สหวิทยาลัยและ วิทยาลัยครู	นักศึกษา	ส่งไป	ได้คืน
สหวิทยาลัยล้านนา			
วิทยาลัยครูลำปาง	10	10	9
วิทยาลัยครูเชียงใหม่	22	22	21
รวม	62	62	60
ร้อยละ	100	100	96.8

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำแบบวัดความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะระดับอนุปริญญา เกี่ยวกับปัญหาการเรียน การสอน มาวิเคราะห์ผลโดยหาความสมบูรณ์ของคำตอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Science) ที่ศูนย์วิจัยคอมพิวเตอร์ กรมการฝึกหัดครู มีรายละเอียดดังนี้

จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบคำถาม}}{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูล}} \times 100$$

จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) นำมาทำการวิเคราะห์ดังนี้

1. กำหนดน้ำหนักคะแนน (Weight) เป็น 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5
มีปัญหามาก	มีค่าเท่ากับ 4
มีปัญหาปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3
มีปัญหาน้อย	มีค่าเท่ากับ 2
มีปัญหาน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1

2. นำค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) มาเปรียบเทียบโดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.56-5.00	หมายความว่า	เป็นปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.56-4.55	หมายความว่า	เป็นปัญหามาก
มีค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.56-3.55	หมายความว่า	เป็นปัญหาปานกลาง
มีค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.56-2.55	หมายความว่า	เป็นปัญหาน้อย
มีค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.55	หมายความว่า	เป็นปัญหาน้อยที่สุด

จากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูล โดยจัดกลุ่มตามลำดับความสำคัญ และหาความถี่ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแล้วสรุป และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. หาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูตร } 2528 : 66)$$

$$\bar{X} = \text{ค่ามัธยฐานเลขคณิต}$$

$$\sum x = \text{ผลรวมของคะแนนทุกคนในกลุ่ม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}} \quad (\text{ประกอบ กวรรณสูตร 2528 : 67})$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทุกคนในกลุ่ม

N = จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากร

4. การหาค่าที่ (t - test) คำนวณจากสูตร

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) - (M_1 - M_2)}{S_p \sqrt{\left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right]}} \quad (\text{ศิริชัย พงษ์วิชัย 2532 : 148})$$

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t = ค่าที่ใช้พิจารณา

S_p^2 = ความแปรปรวนรวมโดยประมาณ (Pooled Variance Estimate)

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่ม 2 ตามลำดับ

$S_1^2, S_2^2 =$ ค่าคะแนนความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

$n_1, n_2 =$ จำนวนประชากรในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

โดยใช้ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05